

15.02.2023

Ärende/16

§ 48

Ledamöterna Coel Thomas och Mia Haglunds motioner om att minska narkotikarelaterade dödsfall och övriga rusmedelsskador respektive förbättra tillgången till missbrukarvård

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionerna som slutbehandlade.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att öka antalet enheter för missbrukarvård utom hemmet för unga och stärka personalens kompetenser inom missbrukarvård vid enheterna samt möjligheten att rapportera om saken till social-, hälsovårds- och räddningsnämnden. (Nora Grotenfelt)

Behandling

Ledamoten Nora Grotenfelt understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att öka antalet enheter för missbrukarvård utom hemmet för unga och stärka personalens kompetenser inom missbrukarvård vid enheterna samt möjligheten att rapportera om saken till social-, hälsovårds- och räddningsnämnden.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

6 omröstningen

Ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Nora Grotenfelts hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 67

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa

15.02.2023

Ärende/16

Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Tuulia Pitkänen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Blanka: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Frånvarande: 7

Timo Harakka, Harry Harkimo, Mikael Jungner, Amanda Pasanen, Sari Sarkomaa, Ilkka Taipale, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

15.02.2023

Ledamoten Coel Thomas och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden vidtar åtgärder för att minska antalet narkotikarelaterade dödsfall och övriga rusmedelsskador.

Ledamoten Mia Haglund och 36 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden gör missbrukarvården tillgängligare och grundar ett nytt låg-tröskeldagcenter.

Enligt riktlinjerna i stadsstrategin 2021–2025 ska staden vidta åtgärder för att stävja det ökande missbruket av rusmedel, narkotikarelaterade dödsfall och övriga skador som orsakas av rusmedel samt förbättra tillgången till missbrukarvård.

Helsingfors erbjuder och utvecklar social- och hälsovårdstjänster som stöder rusmedelsfrihet och baserar sig på forskning och de nationella vård- och kvalitetsrekommendationerna. Ordnanget av tjänsterna styrs av de nationella God medicinsk praxis-rekommendationerna, rusmedels- och beroendestrategin, strategin för psykisk hälsa, social- och hälsovårdsministeriets kvalitetsrekommendationer för missbrukarvård samt rekommendationer av Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården och Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Från och med 2023 finansieras social- och hälsovårdens och räddningsväsendets tjänster med statlig finansiering med allmän täckning som särskilt riktats till dessa tjänster. I resultatbudgeten och verksamhetsplanen fattar social-, hälsovårds- och räddningsnämnden årligen mer detaljerade beslut om vart anslagen riktas.

Helsingfors arbetar målmedvetet för att minska antalet narkotikarelaterade dödsfall. Staden följer rekommendationerna i THL:s Finlands modell för förebyggande av narkotikadödsfall i sitt arbete för att göra missbrukarvården effektivare.

Som åtgärder för att förebygga narkotikarelaterade dödsfall rekommenderar THL opioidsstitutionsbehandling och andra missbrukartjänster, brukarrum, hälsorådgivning för droganvändare, ett naloxonprogram, minskning av hindren för att kalla på hjälp, information och kampanjer, samarbete med polisen och mildring av den negativa stämpelein personer som använder narkotika får.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn informerar regelbundet sektornämnden om hur tjänsterna för att förebygga narkotikarelaterade dödsfall har utvecklats och presenterar en bedömning av hur effektiva åtgärderna varit.

I Helsingfors består rusmedelsarbetet av förebyggande arbete, behandling av rusmedelsproblem och rehabilitering. I stadens missbrukar-

tjänster ingår polikliniska tjänster som öppen avvänjning, öppenvård, öppen rehabilitering, substitutionsbehandling för opioidberoende, efterrehabilitering, dagverksamhet samt avvänjningsvård och rehabilitering på avdelning. Förutom dessa tjänster erbjuds bl.a. hälso- och socialrådgivning för personer som använder droger intravenöst och servicecentralverksamhet för hivpositiva missbrukare.

Varje klient får en personlig vård- och rehabiliteringsplan, där tjänsterna kopplas ihop till ändamålsenliga servicestigar.

Staden har som mål att förkorta väntetiden till avvänjning och akutvård för missbrukare. I enlighet med THL:s rekommendationer strävar staden efter att substitutionsbehandlingen för opioidberoende kan inledas utan dröjsmål när vårdbehovet konstaterats och att patienterna garanteras en kontinuerlig vård.

I Helsingfors har staden och organisationerna ett starkt nätverk som utför uppsökande fältarbete. Flera olika organisationer och aktörer som erbjuder kamratstöd, missbrukarvård och boendetjänster utför dessutom uppsökande arbete i missbrukarnas livsmiljö för att lindra missbrukets skadeverkningar.

Vid Sympis-dagcentren får missbrukare hälsorådgivning med låg tröskel. Det finns en Sympis i Östra centrum, en i Gårdsbacka och en i Sörnäs. Sympis erbjuder även mobil hälsorådgivning. Social- och hälsovårdssektorn bedömer om det är möjligt att starta ett nytt dagcenter.

Stadsstyrelsen har 1.4.2019 (§ 228) gjort ett lagstiftningsinitiativ till statsrådet och föreslagit att riksdagen stiftar en separat lag som medger ett försök med brukarrum. Initiativet grundar sig på stadens utredning om övervakade lokaler för användning av narkotika. Staden vill utreda om det är möjligt att erbjuda brukarna möjligheten att testa drogernas renhet i samband med brukarrummen. Staden har hållit ett öga på lagstiftningsinitiativets framskridande, men inget har ännu hänt.

Staden bör också förbereda sig på ändringar i drogutbudet och skapa möjligheter för en mer omfattande användning av naloxon i enlighet med THL:s rekommendationer.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

15.02.2023

Ärende/16

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 75

HEL 2022-008450 T 00 00 03

HEL 2022-008462

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalautakunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden kehittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kappaleen "Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksen mukaisiksi palvelupoluiksi." jälkeen lisätään uusi kappale:

"Hoitoon pääsyä pyritään nopeuttamaan niin, että kiireellisissä tilanteissa katkaisu- ja vieroitushoito olisi mahdollista aloittaa pikaisesti ja kiirettömässä tilanteissa viikon sisään. THL:n suositusten mukaisesti pyri-

15.02.2023

Ärende/16

tään siihen, että opioidikorvaushoidon aloitus tapahtuu viiveettä hoito-
tarpeen toteamisen jälkeen ja hoidon jatkuvuus turvataan."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan en-
simmäisen vastaehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 14 jälkeen omaksi kappaleeksi lisäys:
"Helsingissä on myös syytä varautua huumetarjonnan muutoksiin ja
valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön
THLn suositusten mukaisesti."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Reetta Vanhasen vas-
taehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien
ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalauta-
kunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden ke-
hittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Pia Pakarinen, Sari Sarkomaa, Da-
niel Sazonov, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Suvi Pulkkinen, Mar-
cus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen,
Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen
mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

30.01.2023 Pöydälle

15.02.2023

Ärende/16

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 234

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Coel Thomasin ja 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisstrategiaa:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki luo strategian sille, miten Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset huumekuolemien ehkäisemiseksi toimeenpannaan Helsingissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosittelujen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosittelujen mukaisesti.

Helsingin päihdepalvelujen järjestämistä ohjaa kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveystieteiden tutkimuskeskuksen palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä THL:n suositukset.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmia, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä. Helsingin kaupungin päihdepalvelujen edustaja on osallistunut suositusten laatimiseen vierailevana asiantuntijana.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä polikliinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avohoitoa ja -kuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitospäivähoitoa ja laitoskuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa terveys- ja sosiaalineuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustointia HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 1.4.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun.

Terveysneuvontapalveluita tarjotaan Helsingissä matalan kynnyksen päiväkeskus Sympiksissä, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Lisäksi Sympiksien liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivin ympäri Helsinkiä.

Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Myrkytyskuolemat tapahtuvat usein useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Helsingin ensihoito tavoittaa korkeimman kiireellisyysluokan potilaat hyvin. Opioidiyliannostustilanteissa potilas voi naloksonin lisäksi tarvita myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä. Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön.

Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana muun muassa pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Päihdepalvelut tekee yhteistyötä myös poliisin kanssa painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia pähteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä.

Helsingin ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena on vähentää helsinkiläisten pähteiden käyttöä ja edistää mielenterveyttä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa päihdehaitoista ja välineitä niiden ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suoraan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön ohella muun muassa erilaisella tiedottamisella ja kampanjoilla. Helsingin kaupunki myöntää avustuksia päihdeettömyyttä tukevaan järjestötoimintaan.

Helsinki soveltaa päihdepalveluissaan kansallisia toimenpidesuosituksia huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

15.02.2023

Ärende/16

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito.”

Käsittely

08.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksannen kappaleen loppuun lause: "Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön." ja lausunnon yhdeksännen kappaleen viimeisen lauseen loppuun teksti "painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä”.

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen loppuun lause: "Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Seija Muurinen, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

15.02.2023

Ärende/16

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi